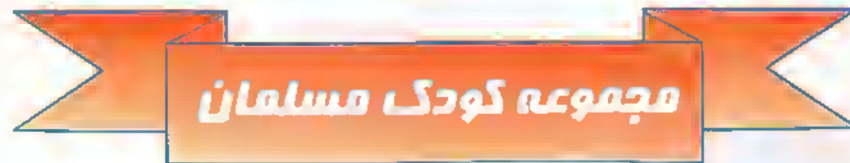
مجموعهٔ کودک مسلمان

ارکان دین اسلام



از دیدگاه اهل سنت

تهیه و تنظیم: ابراهیم ساعدی رودی



ارکان دین اسلام

از دیدگاه اهل سنت

تهیه و تنظیم: دکتر محمد ابراهیم ساعدی رودی

ارکان دین اسلام / تهیه و تنظیم محمد ابراهیم ساعدی رودی؛ تصویرگر سندس ضبابی. تهران: احسان، ۱۳۸٦.
۱۱ص.: مصور (رنگی) (مجموعه کودک مسلمان. ارکان اسلام)

ISBN:964-356-422-3

فهرستنویسی بر اساس اطلاعات فیپا.

گروه سنی: ج.

۱. شعر مذهبی. الف.ساعدی رودی، محمدابراهیم، ۱۳٤۹، گردآورنده. ب. ضبایی، سندس، تصویرگر. ج.فروست.
۷۷۹م۰۵۱/ ۸الف۱

کتابخانه ملی ایران
[illegible]

ارکان دین اسلام

تهیه و تنظیم:	دکتر محمد ابراهیم ساعدی رودی
ناشر:	نشر احسان
تصویرگر:	سندس ضبابی
طراح رایانه ای :	لیلا موسوی
نوبت چاپ:	اول ـ ۱۳۸٦
تیراژ:	۱۰۰۰۰
شابک:	۹٦٤ـ۳٥٦ـ٤۲۲ـ۳

قیمت: ۵۰۰ تومان

نشر احسان که بـه لطف خدای مهربـان و همت جمعی از نویسندگان نیک اندیش، قـدم در عرصه ی کتاب و محـصولات فرهنگی گذاشـت، مفتخر اسـت که در این مدت توانسـته آثار متنوع و متعددی را بـا رویکردی دینی به جامعه ی فرهنگی تقدیم دارد.

از همان ابتدای کار توجه به سنین مختلف و نشر آثار و کتابهای گوناگون بـرای سـطوح مختلف سنی از جمله کودکان و نوجوانان در دستور کار قـرار داشـت. اما بـه دلایلی بـا اولویت یافتن نشر کتاب برای بزرگسـالان، امکان عملی کردن این بخش از فعالیت بـه صورت جدی میسر نشد. اینک در سـایه ی الطاف کریمانه ی خداوند مهرورز، توفیق آن را یافته ایم تا بــه این دغدغه ی همیشگی جامه ی عمل بپوشانیم و کتابهایی را بـرای کودکان و نوجوانان عزیز منتشـــر کنیم. همگان بـر این امر مهم واقــفند که سـن کودکی در شکل دادن به شـخصیت آدمی از اهمیت بسـزایی بـرخوردار اسـت و چاپ و نشر آثاری جذاب و متناسب بـا این مقـطع سـنی در راسـتای اهداف دینی و اخلاقـی و اجتماعی می تواند نقش مهمی در تربـیت و پرورش نسلی آگاه، بـیدار، متعهد، خیرخواه و دیندار داشته باشد. از این رو، نشر احسان دسـت یاری را بـه سـوی تمامی قـلم بـه دسـتانی که آثاری اعم از فارسـی، کردی، عربـی و یا تخصصی چون طراحـی کتاب، نقاشی آثار کودکان و.... دارند دراز کرده و از ارائه پیشنهادها و طرحهای مفید و ابتکاری استقبال می کند.

ارکان دین اسلام

بُنِیَ الاسلامُ عَلَی خَمسٍ: شَهادة أَن لا الَه إلا اللهُ وَ أَنَّ مُحَمَّداً رَسولُ الله،

و إِقَامِ الصَّلاة، وَ إِیتَاءِ الزَّکاة وَ حجِّ البَیتِ وَ صَومِ رَمضانَ

(به روایت بخاری و مسلم)

«اسلام روی پنج ستون بنا شده است: گواهی دادن به اینکه خدایی نیست به جز خدای یگانه و اینکه محمد فرستاده ی خداست، اقامه ی نماز، پرداخت زکات، حجّ خانه ی کعبه و روزه ی رمضان.»

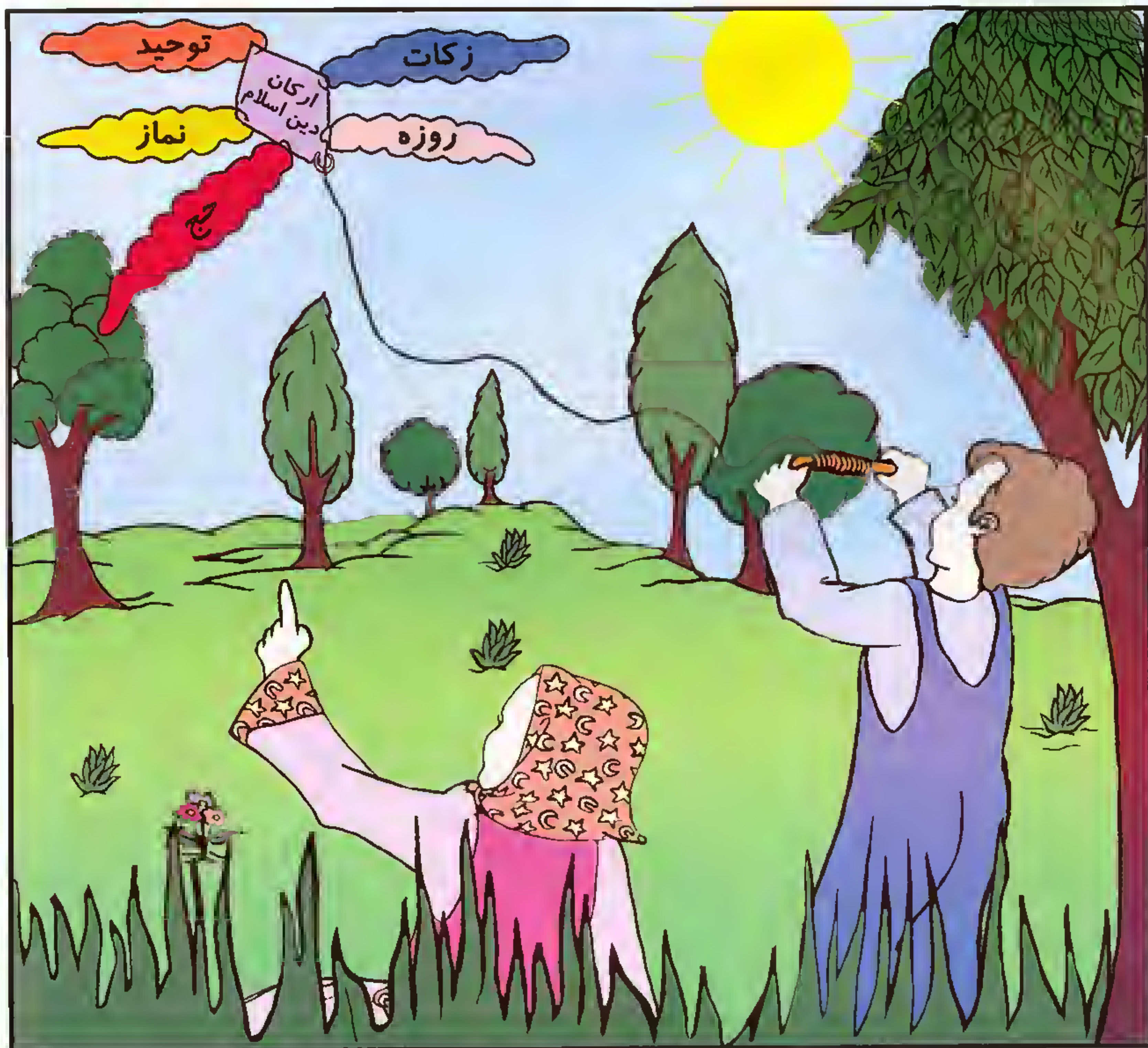
ای کودک با صفا
ارکان اســلام را
یکی یکی نام ببر
از اولش تا آخــر



ارکان اســلام این اســت
به ترتیب این چنین است
کلمه ی طیّبـــــــــه
نمـــــــاز و دیگه روزه
زکات بـــــــــر اغنیا
حـــجّ شـــخص توانا

اولیای گرامی، مربیان محترم

- برماست که از همان ابتدا کودکان را با ارکان و ستون های دین اسلام آشنا سازیم، ستون هایی که ساختمان اسلام بر آنها استوار است و بدون آنها نه دینی وجود دارد و نه اسلامی.
- ارائهٔ مثال های ساده و کودکانه در تفهیم ارکان اسلام به کودکان بسیار مؤثر است ، مثل تشبیه ساختمان اسلام به خیمه ای که پنج ستون دارد، ستون وسط نمایانگر کلمه ی طیبه است که بدون آن اصلاً خیمه استوار نمی شود، چهار ستون دیگر که در زوایا قرار دارند هم بیانگر نماز، روزه، زکات و حج است که با سقوط هر کدام خیمه یک طرفه و کج می شود.


توحید
زکات
ارکان
دین اسلام
نماز
روزه
حج

توحید

لا إله إلا الله مُحَمَّد رَسُولُ الله

« نیست خدایی به جز الله، محمد پیامبر خداست»

کلمه ی طیّبـــــــه
رکن نخســـت دینه
آهای آهای بچه ها
همه بگین یک صدا

لا الـــــــــــه إلا الله
محـــمد رســـول الله
خدا واحـد و یکتاسـت
پیامبرش مصطفی است

اولیای گرامی، مرب

- **لا اله الا الله محمد رسول الله** «خدایی نیست جز خدای یگانه، محمد رسول خداست» چه زیباست این کلمه! چه شیواست این کلمه! با این کلمه، کفر،ایمان، شرک ؛ توحید و ظلمت نور می شود، چه زیباست این کلمه و چه آسان است تلفظ آن، این کلمه همواره باید ورد زبان مؤمن و مونس دل و قرین وجودش باشد، «لااله الا الله» برنامه ی زندگی مؤمن است در بدو تولد، این کلمه از طریق اذان بارها در گوش نوزاد مسلمان تکرار می شود تا زندگی با این کلمه آغاز گردد و در دم مرگ و هنگام احتضار هم این کلمه به مؤمن تلقین می شود تا با این کلمه دار فانی را وداع کند.
- تکرار این کلمه به صورت دسته جمعی و با آهنگی زیبا، در خانه یا مدرسه با غیره یا تکرار آن به صورت سرودی زیبا با تک خوانی کودکی خوش آواز و تکرار بقیه، ایمان را در دل ها تازه می کند. بار الها! «لا اله الا الله محمد رسول الله» را آخرین ورد زبانمان در وقت مردن بگردان. پیامبر اکرم ـ صلی الله علیه و سلم ـ می فرماید: «من قال لا اله الا الله خالصاً من قلبه دخل الجنة»، کسی که خالصانه از قلبش لا اله الا الله بگوید وارد بهشت می شود."


لا اله الآ الله
محمد رسول الله

نماز ستون دینه

الصَّلاةُ عِمَادُ الدِّین...

« نماز ستون دین است ...»

رکن دوم نماز اســـت
هم راز و هم نیاز است
نماز ستون دین اسـت
معراج مؤمنین اســـت

نماز بـــه حـــکم داور
ز کار زشـــت و منکر
باز می داره انسان را
حفظ می کنه ایمان را

اولیای گرامی ، مربیان محترم

✓ برماست که از همان ابتدا با شیوه های جذاب و گیرا، نونهالان را به سوی نماز فرا خوانیم.
با عشق و علاقه حاضر شدن کودکان، در نماز بسیار حائز اهمیت است، حضور مقطعی پسر و دختر کوچک در کنار پدر و مادر به هنگام نماز و تقلید برخی از حرکات مثل قیام و سجده و اختصاص چادر نماز به دختر خانم و سجاده به آقا پسر آغاز خوبی است، شرکت کودکان در نماز و ابراز عشق و علاقه باعث ایجاد انگیزه در کودکان می شود و طهارت درونی را در پی خواهد داشت، چون قرآن کریم صراحتاً اعلام می کند که: «ان الصلاة تنهی عن الفحشاء و المنکر...» {العنکبوت:۴۵}، (به راستی که نماز (نمازگزاران را) از کارهای زشت و ناپسند باز می دارد...).

✓ برپایی نماز جماعت کودکان، در خانه، به ویژه در هنگام جمع شدن چند خانواده، یا مهد کودک و مدرسه و ... تحت نظارت یکی از اولیا یا یکی از مربیان در تعلیم صحیح نماز و رفع اشتباهات بسیار مؤثر است.



زکات یه حق معلوم

وَ الَّذینَ فی أموالِهِم حَقٌ مَعلومٌ* لِلسَّائِلِ وَ المَحرُوم

(سوره معارج:۲٤-۲٥)

« و کسانی که در دارایی های آنها سهم مشخصی برای دادن به گدا و محروم است.»

رکن سوم زکات است
که باعث نجات است
زکات یه حــق معلوم
حـق فقیر و محــروم

بـــــرای پاکی مال
زکات بده تو هرسال
بــده بـــدون منت
بـــه مستحـــق ملت

اولیای گرامی ، مربیان محترم

✓ زکات حق سائل و محروم در مال و ثروت ثروتمندان است و مقدارش هم معلوم و مشخص است که پس از گذشت یک سال بر مال باید پرداخت شود: (وَ الَّذینَ فِی أموالِهِم حَقٌّ مَعلومٌ. لِلسَّائِلِ وَ المَحرومِ) {المعارج: ۲۴ـ۲۵}. «و کسانی که در دارایی های آنها سهم مشخصی برای دادن به گدا و محروم است.» زکات باعث پاک شدن مال و ثروت می شود: (خُذ مِن أموالِهِم صَدَقَةً تُطَهِّرُهُم وَ تُزَکّیهِم بِهَا...)، {التوبه:۱۰۳}، «از اموال آنان زکات بگیر تا بدینوسیله ایشان را پاک داری و (درجات) ایشان را بالا ببری ...» زکات باید بدون هیچ آزار و اذیتی، افاده و ستی پرداخت شود: (یا ایُها الَّذینَ آمَنوا لاتُبطِلُوا صَدَقاتِکُم بِالمَنِّ و الاذَی...) {البقره:۲۶۴} «ای کسانی که ایمان آورده اید! صدقه های خود را با منت و آزار پوچ و تباه نسازید...»

✓ ما باید با پرداخت زکات و صدقات از همان ابتدا حس نوع دوستی و بذل و بخشش را به کودکان بیاموزیم تا خودپرست و پول پرست بار نیایند و چه زیباست که برخی از صدقات و زکاتها را به کودکانمان بدهیم تا به دست خود به فقرا و مستحقان بدهند تا اینکار برایشان عادت شود و وقتی بزرگ شوند انجامش برایشان دشوار یا نا مأنوس نباشد.





روزه برای خداست

كُلُّ عَمَلِ ابنِ آدمَ لَهُ إلا الصِّيَام، فَإِنَّهُ لِي وَ أَنَا أجزِي بِهِ ...

(به روایت بخاری و مسلم)

«تمام کارهای فرزند آدم برای خودش است مگر روزه، پس روزه برای من است
و من خود پاداشش را می دهم ...»

روزه که رکن چهار ه
شـیطونه در حـصار ه
روزه بـرای خداسـت
روزه نشانِ تقوی است



ثـــوابِ روزه داران
خدا دهد بــه آنان
افطاری وقت دعاست
بعد از دعا هم غذاست

اولیای گرامی، مربیان

✓ روزه یعنی تقوا، روزه یعنی تزکیه ی نفس، روزه یعنی به یاد گرسنگان و تشنگان بودن و دست یاری به سوی آنها دراز کردن، تقوا و پرهیزگاری هدف اول و آخر روزه است: (یا أَیُّهَا الَّذِینَ آمَنُوا کُتِبَ عَلَیکُمُ الصِّیَامُ کَمَا کُتِبَ عَلَى الَّذِینَ من قَبلِکُم لَعَلَّکُم تَتَّقُونَ)، {البقره: ۱۸۳} ، «ای کسانی که ایمان آورده اید! روزه بر شما واجب شده است، همانگونه که بر کسانی که پیش از شما بوده اند واجب بوده است، تا شما پرهیزگار شوید.»

✓ برماست که به کودکان تعلیم دهیم که روزه فقط ترک خوردن و آشامیدن نیست، بلکه ترک تمام کارهای زشت و ناپسند است: «مَن لَم یَدَع قَولَ الزُّورِ وَالعَمَلَ بِه فَلَیسَ لله حَاجَةٌ فِی أَن یَدَعَ طَعَامَهُ وَشَرَابَهُ»، (بـه روایت بـخاری)، «کسی که دروغگویی و عمل بـه دروغ را رها نکند پس خداوند نیازی ندارد که غذا و آبش را ترک کند.» ناگفته نماند که کودکان برای تمرین روزه می توانند بعضی از روزهای ماه رمضان، روزه ی کله گنجشکی (نصف روزه) بگیرند تا برای بعد از بلوغ آماده شوند.


اللهم إني لك
صمت و بك آمنت
و عليك توكلت
و على رزقك
أفطرت

برو به حج برادر

وَ أَتِمُّوا الحَجَّ وَالعُمرَةَ لله ...

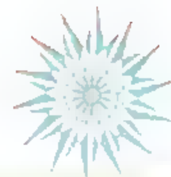
(سوره بقره:۱۹۶)

« و حج و عمره را به تمام و کمال برای خدا انجام دهید»

حـــج رکن پنجمینه
مقـــــصد مؤمنینه
بـرو بـه حـج بـرادر
حج فرضه بر توانگر



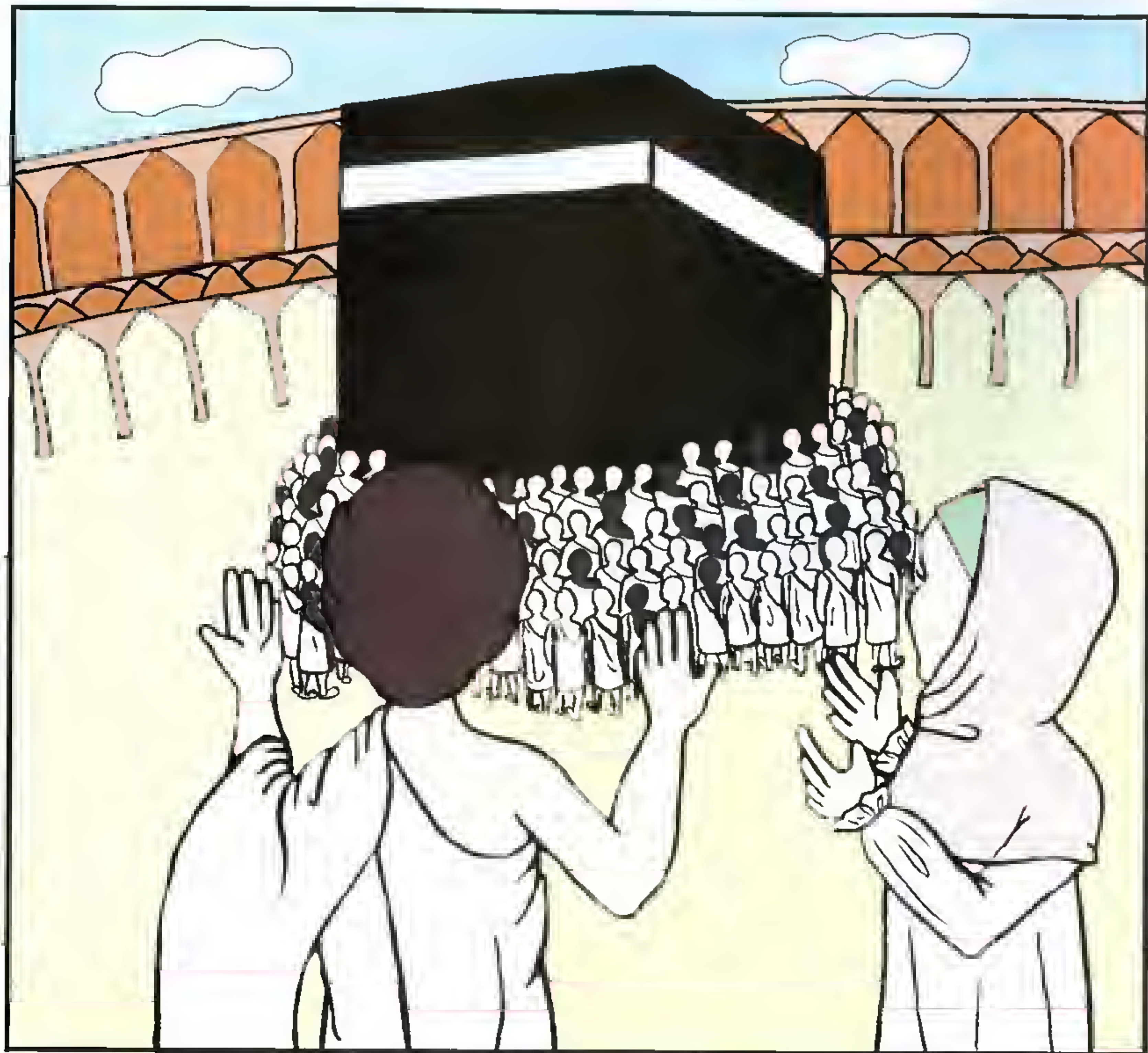
در عرفـه دعـا کـن
فقــط او را صدا کن
طواف کعبه زیباست
در حج منافع ماست



اولیای گرامی ، مربیان محترم:

✓ حج قصد دیدار معبود نمودن است، حج سنت ابراهیمی است، از زمانی که به دستور خداوند آن را اعلام نموده است تا به امروز ادامه دارد. (وَ أَذِّن فِی النَّاسِ بِالحَجِّ یَأتُوکَ رِجالاً وَ عَلی کُلِّ ضامِرٍ یَأتِینَ مِن کُلِّ فَجٍّ عَمیقٍ لِیَشهَدُوا مَنافِعَ لَهُم ...)، {الحـــج: ۲۸-۲۷}، «ای پیامبـــــر! بــــه مردم اعلام کن که پیاده یا سواره بر شتران باریک اندام که راه های فراخ و دور را طی می کنند، به حج بیایند و به ندای تو پاسخ گویند. تا منافع خویش را به چشم خود ببینند...».
در حج همه لباس سفید احرام می پوشند و هیچ فرقی میان سفید وسیاه، سرخ و زرد، غنی و فقیر، قوی و ضعیف و... نیست همه یک هدف دارند و به یک جهت در حرکتند.

✓ ما می توانیم در مدرسه با تهیه ی ماکت یا نقشه ی برجسته ای از اماکن مقدسه مثل کعبه، مسجدالحرام، صفا و مروه، منی، مزدلفه، عرفات، جمرات و غیره کودکان را بهتر با حج و مناسک آن آشنا سازیم، نمایش صحنه هایی از فیلم مستند حج هم بسیار مؤثر است و جا دارد حاجی هایی که از سفر حج برمی گردند هدایایی هدفمند مثل یک جلد کلام الله مجید، نوار قرائت قرآن و ... برای کودکان بیاورند.



مجموعهٔ کودک مسلمان







نشر احسان

فروشگاه شمارهٔ ۱: تهران، خیابان انقلاب، روبروی دانشگاه تهران، مجتمع فروزنده، شماره ۴۰۶
تلفن: ۶۶۹۵۴۴۰۴

فروشگاه شمارهٔ ۲: تهران، خیابان ناصرخسرو، کوچه حاج نایب، شماره ۱/۱۱
تلفن: ۳۳۹۰۲۷۵۰

ISBN 964-356-422-3

